

BLOK, Petrus J. (Den Helder 10 januari 1855 – Leiden 24 oktober 1929).

Volgde na een studie in de klassieke letteren te Leiden, in 1879 afgesloten met een promotie, een loopbaan bij het middelbaar onderwijs. In deze tijd werd Bloks belangstelling voor vaderlandse geschiedenis en archiefonderzoek gewekt. In 1884 werd hij te Groningen tot hoogleraar in de algemene geschiedenis benoemd. Van 1894 tot 1925 doceerde hij in Leiden vaderlandse geschiedenis als opvolger van Robert Fruin. Zijn hoofdwerk was *De Geschiedenis van het Nederlandsche Volk*, 4 dln. (1892-1907). Bij de samenstelling hiervan ging hij uit van de huidige Nederlandse staat en zag de scheuring der Nederlanden als onvermijdelijk en onheilbaar. Een visie die door zijn leerling en promovendus **Pieter Geyl** in menige publicatie werd bestreden. Wel hechte Blok veel waarde aan het Nederlandse cultuurgood, ook buiten de landsgrenzen. Hij was van 1917 tot 1920 bestuurslid van het **Algemeen-Nederlands Verbond**. De V.B. vond in hem een cultureel, maar geen politiek medestander.

WERKEN: 'Aard en Wording van de "Nederlandsche" Stam', in *Gedenkboek van het Algemeen Nederlandsch Verbond, bij gelegenheid van het 25 jaar bestaan*, 1923, p. 44-61.

LITERATUUR: I.H. Gosses, 'Levensbericht van Petrus Johannes Blok (1855-1929)', in *Handelingen van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden* (1929-1930), p. 107-123; – P.B.M. Blaas, 'De prikkelbaarheid van een kleine natie met een groot verleden: Fruins en Bloks nationale geschiedschrijving', in *Theoretische Geschiedenis*, jg. 9 (1982), p. 271-303; – J. Tollebeek, *De toga van Fruin. Denken over geschiedenis in Nederland sinds 1860*, 1990.

PIETERVAN HEES